

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
Egy óra. 1 kor. Egy óra. 50 HIL.
Negyedévre . . . 3 Negyedévre 4 . . . 50 .

Felolós szerkesztő:
MEGEDŰS LORÁNT.
Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Piac-utóza 47. és 49. szám.

A változatlan válság.

Tovább folynak a kihallgatások.

Bánffy a helyzetről.

A politikai helyzetben a tegnapi és mai nap folyamán semmi fordulat nem állott be. A kihallgatások tovább folynak s a nagyobb politikusok után a kisebbek jelennek meg a királynál, hogy elmondják véleményüket a válságról.

Míg a meghívott politikusok a király előtt feszelegnek, Bánffy Dezső báró kemény igazságokat vág a koalíciós kormány fejéhez Szegeden, ahol vasárnap beszámoló beszédet tartott. Bánffy élénk és igaz világitásba helyezte a koalíciós kormány szédelgéseit, melyeket három éves működése alatt ekövetett.

A politikai helyzetről fővárosi tudósítónk a következőket táviratozza:

Az alelnökök titoktartók.

A király vasárnap délelőtt a képviselőház alelnökeit, Rakovszky István és Návay Lajos titkos tanácsosokat fogadta, hogy kikérje véleményüket a válságról és a kibontakozás módjairól.

Elsőként Rakovszky István járult a felség elé. Háromnegyed tizenegy órakor érkezett kocsijával a várpalotába. A király pontban tizenegy órakor fogadta. A kihallgatás háromnegyed óra hosszat tartott. A hírlapíróknak, akik visszatértek kihallgatása iránt érdeklődtek, megtagadott minden fölvilágosítást.

— Sajnálom, — mondta — hogy nem állhatok rendelkezésére az uraknak, de önök is természetesnek fogják találni, hogy királyi audienciámról nem nyilatkozom.

A várból Rakovszky a Nemzeti kaszinóba hajtatott, délután pedig elutazott a fővárosból.

Rakovszky kihallgatása még tartott, amikor Návay Lajos megérkezett a várpalotába. Fél óra hosszat kellett várakoznia a király előszobájában. Kihallgatása pontban tizenkét órakor kezdődött s negyven percig tartott. Audienciája után budapesti tudósítónk fölkereste lakásán Návay Lajost, aki kérdézősködésére így felelt:

— Kihallgatásom körülbelül negyven percig tartott. A király rendkívül kegyesen fogadott s kifejezte azon való örömét, hogy szerencsésen áttestem a súlyos operáción s hogy jó egészségben lát. A kihallgatás részleteiről ezidőszent nem nyilatkozhatom, mert az a véleményem, hogy nyilatkozattal nem tennék jó szolgálatot az ügy-

nek, amelynek érdekében munkálkodunk. Minden törekvéssel igyekeztem arra, hogy kötelességemnek teljes mértékben megfeleljek.

Munkatársunknak arra a kérdésére, van-e remény a válság gyors megoldására, így felelt Návay:

— Azt hiszem, hogy már csak rövid ideig tart a válság.

Aztán hozzátette:

— Ó felsége a kihallgatás egész ideje alatt meglepően derűs hangulatban volt.

— Nemcsak erre alapítja Nagyméltóságod előbbi föltevését? — kérdezte munkatársunk.

— Nem, volt a válasz, de erre is.

A mai kihallgatások.

Ma délben fél 1 órakor külön kihallgatáson fogadta a király Héderváry Károly grófot, aki 45 percig volt a felségnél. Kihallgatás után Héderváry egy óra hosszat időzött a várpalotában, ahol Lehrenthallal tanácskozott. Ezután a miniszterelnöki palotába hajtatott s itt hosszan beszélgetett Wekerlével.

Lukács László fél 2 órakor jelent meg kihallgatáson a királynál. Harminc percig időzött a felség előtt. Utána Hoitsy Pált fogadta audiencián a király. Hoitsy 20 percig volt benn. Őt Tóth János követte, akit 30 percig fogadott a felség.

A kihallgatásról egyik politikus sem nyilatkozott.

Bánffy és Eötvös a helyzetről!

A szegedi beszámoló.

Bánffy Dezső báró, Szeged város első kerületének képviselője vasárnap délelőtt tartotta beszámoló beszédét a Tisza-szálló nagytermében, melyet ez alkalomból a választóközönség zsúfolásig megtöltött. Bánffy Dezsőt, aki Eötvös Károly és Dániel László képviselők kíséretében jelent meg, viharos ovációkkal fogadták. Beszédében kiterjeszkedett az egész politikai helyzetre és lényegében a következőket mondotta:

(Hazudozás lefelé és fölfelé.)

A kölcsönös bizalomnak alapjai megintogtak az utóbbi három év kormányzatának ideje alatt, mert bizony a közélet hitelének alapja inog meg, ha a pártok más hirdetések programban és más vallanak be audienciákon, kormányt vállaló előterjesztéseikben, gyakorlati politikájukban. — Egy ma már nem élő, ősrégi függetlenségi barátom mondotta két évvel ezelőtt nekem: „nagyon nehéz a mi helyzetünk, ti a multban hazudtatok felfelé, mi pedig hazudtunk lefelé, most azonban az a baj, hogy nekünk kell hazudni felfelé is, lefelé is.”

(A nemzet és a király.)

Fájó szívvel látnám, ha a nemzet és királya közötti ellentétek még élesebbé válnának és folytatódna az a hároméves gyakorlat, mely 1906-ban a koalíciónak hatalomra jutásával kezdődött és máig meg nem szűnt és abban áll, hogy a nemzet különböző nézetű pártjai között foly a küzdelem, hanem a nemzet és a király között. Ma a parlamentarizmus igaz fogalmi ellenére paktumokat, békekötéseket, talán csak fegyverszüneteket köt a nemzet királyával. Az ellenértékért így a mai bölcsek vezetők az ódiót a királyra hártják, míg az alkotmányunk által nem ismert vétőjogot is elismerve, nem gondolva meg, hogy annak következményei mily károsak és mily kevésbé kedvezőek a jövőre nézve. Az elvekkkel való játszás ezen rendszerre, az elvekknek a nemzet érdekeinek megfelelő célok felhüggesztése az a lejtő, melyre jutottunk, amelyből menekvés nincs.

(A választói reform.)

Tudjuk, hogy a belügyminiszter ur a vezérő bizottságban állandóan elítélte az általános választói jog érdekében megnyilvánuló többségi akaratot és ezután elveinek felfüggesztésével hozta létre azt a választói reformról szóló javaslatot, melyből hiányzik az általános jelleg, a községenkéntiség és titkosság.

(A bankkérdés.)

A közelmúlt büneinek ismertetése után rátért a bankkérdés fejtegetésére. Ha vakok most azok az államférfiak, akik az önálló bankért való küzdelemben, a nemzet életcéljairól való harcot meglátni nem tudják, látóvá fogja tenni őket a közel jövő, amikor súlyos pénzbeli áldozatokért közelednek a nemzethez. Sem kedve, sem elég ereje nem lesz ahhoz a nemzetnek, hogy áldozatokat vállaljon és viseljen. A belső krízisek és rázkódtatások egész sora fog következni, amikor csak mint adóalanyhoz közelednek a nemzet felé, de durván visszalökik, ha magára és maga céljaira eszmél.

A Paprika Jancsi-színház

Most eljutottunk a válsághoz, melyet a bankszabadság megújításának vagy meg nem újításának kérdése idézett elő. Valóságos Paprika Jancsi-színházjáték előzte meg ezt a mai válságot. A hatalmon levő koalíció nagy többsége az önálló magyar nemzeti bank mellett foglal állást, e tekintetben legalább kijelentéseiben nem látszott hajlandónak elveit feladni. A koalíció kormánya azonban ahelyett, hogy őszintén a többi álláspontjára helyezkedett volna, vagy ha ezt nem tartotta helyesnek, a konzekvenciákat levonta volna, tárgyalt a közös bank érdekében, illetőleg egy közös szabadság érdekében, vagy ami azzal egyjelentőségű, kartelbank létesítésének ügyében.

A bankkérdés tekintetében az én álláspontom megmásíthatatlan, megdönthetetlen: feltétlen hiva vagyok az önálló magyar banknak.

Valóságos bünszamba megy a kormánynak a bankkérdésben követett eljárása. Amikor a kormány minden eddigi kiegyezésnél csufosabb kiegyezést 2 százalék kvótáeme-

Kutfurási vállalat
DEBRECZEN.

A legolcsóbb árban készíti a legjobb ivó vizű kutakat helyben és vidéken. Szivattyúk állandóan raktáron.

Ehrenreich Sámuel
Szőchenyi-utóza 44.

léssel megkötötte, ezt a csufos vereséget az-
zal szépitgette, hogy ezzel a kvótamódszellel
tulajdonképpen az önálló bank létesítése
van megfizetve. Pedig az önálló bank elte-
metésének sirásó munkáját már ekkor kez-
dte meg a kormány.

A kartellbank.

Most pedig, hogy végtére szint kellett
vallania a kormánynak, előállott a kartell-
bankkal. Hogy milyen szemfényvesztés, por-
hintés az ország szemébe, de igazában, hogy
mily országos becsapás akart lenni ez a fa-
mózus kartellbank, azt nem kell, hogy én
itt bővebben kifejtssem. Kifejtette ezt eléggé
Popovics bankormányzó, amidőn nyíltan
kijefentette, hogy a kartellbank csakis szin-
leges bank lett volna. És ma az ország tu-
lajdonképpen az osztrák kormánynak kö-
szönheti, hogy a magyar kormány nem
csapta be a kartellbankkal. A kormány nem
akarta az önálló bankot, de hallgatagon
tűrte, hogy terjedjen mindenfelé, de különö-
sen a külföldön az a felfogás hogy az or-
szág gazdaságilag és pénzügyileg még nem
érett arra hogy az önálló magyar jegyban-
kot létesíteni kell, ha csak lehet már 1911-re
de mindenestre és mindenképpen úgy,
hogy a kormány szinte tervszerű haloga-
tása dacára a bank mielőbb felállítsák és
ha talán ennek némi halasztást is kellene
szenvetnie a sok furfang folytán, az csak
rövid elhalasztás jellegével bírjon.

Mire van szükség?

Demokratikus szellemre és alakulásra
van szükség, liberális irányzattal. Nem sza-
bad, hogy egy osztály vagy érdekcsoport
fegyverei segítsék az egyest sulyra és érvé-
nyesülésre, minden saját egyéni érdeke né-
kül. Az általános választójog behozatala
mellett egy ilyen egészséges demokratikus,
liberális alapelveken nyugvó pártalakulásra
van szükség, ha azt akarjuk, hogy az a
csőd, mit a koalíció magára idézett, a nem-
zetet is magával ne ragadja.

Eötvös beszél.

Bánffy után Eötvös Károly beszédet
mondott a politikai helyzetről.

— Az urak — mondá Eötvös — tul-
zásnak vehetik ugyan, de én nem átalom
kijelenteni, hogy az önök képviselője, Bánffy
Dezso báró az utolsó magyar ember. Ő söté-
tétnek látja a helyzetet, de én még sötétebb-
nek látom. Magyarország az ő jogaiért a
mohácsi vész óta hatszor fogott fegyvert a
Habsburgok ellen, most pedig úgy állanak a
viszonyok, hogy hetedszer is kénytelen lesz
vele. 1867, azaz 42 év óta békében vagyunk
az osztrákkal, ilyen hosszú békében sohasem
éltünk az osztrákkal a mohácsi vész óta. A
mostani helyzet főoka az, hogy nincs ellen-
zék. Mindenki és minden a kormány kezé-
ben van és tőle függ minden. Például a fő-
városban nincs egyetlen lap, mely politikai
cikkeknek helyet adna. Azt kérde, hogy
mi fog jönni? Nem tudom, de megmondom:
(Nagy derűtlenség.) Egyetlen egy miniszter sem
mond le, ha csak ki nem dobják. A koalí-
cióból egy ember sem fog kilépni, akár kö-
zös bank lesz, akár nem. A 48 és a 67 sem-
mivé van téve, az ország meg van csalva és
a hatalom olyan emberek kezében van, akik
olyan politikát csinálnak, amely meggyőző-
dése ellenére van. A koalíció uralmát jel-
lemzi, hogy a kiadások évenként 250 millió
koronával szaporodtak és 13.000 új hivatal-
noki állást szerveztek. Ami pedig a Wekerle
új adóit illeti, ehhez képest a tatárjárás csak
szelíd apai intés volt. (Nagy éljenzés és taps.)

Este a választók Bánffy és Eötvös tisz-
teletére bankettet rendeztek, melyen számos
pohárköszöntő hangzott el.

A magyar kereskedelem védelme.

Szende Pál dr. előadása.

Közgyűlés az Omke hajdumegyei kerü- letében.

Vasárnap délután látogatott közgyűlést
tartott az Omke hajdumegyei kerülete. A
helyi kereskedő osztály teljes intelligenciája
eljött a közgyűlésre, hogy meghallgassa a
központ kiküldöttjét, Szende Pál dr.-nak
mély tudásra felépülő fejtegetéseit a keres-
kedelem mai, panaszoktól méltán hangzó
helyzetéről.

Falk Lajos elnök üdvözölve a kamara
képviselőiben megjelent Szentkirályi Tiva-
dar elnököt és Rédei Rezső dr., titkárhelyet-
test s üdvözölve a kereskedő társulatot, rö-
vid megnyitójában vázolta a közelmúlt gaz-
dasági és kereskedelmi eseményeit. Hang-
súlyozza a központ mindenkor eredményes,
céltudatos munkásságát. Kiemeli, hogy a
kereskedelmet érő támadások visszaverésére
az eszközök egyikét, a tudatosan használt
bojkottot a legvégső sorban kívánatos alkalm-
mazni, de nem riadtunk vissza tőle azokkal
szemben, kik az ország gazdasági fejlődése
és kereskedelmének megizmosodása ellen
alattomos módon vagy nyíltan harcolnak.
Üdvözli a megjelenteket s a közgyűlés forma-
litásainak elintézése után elrendeli a napi
rend felvételét.

Gaszner Béla titkár felolvassa az évi
jelentést, zárószámadást és a költségvetést,
amelyeket a közgyűlés egyhangulag elfo-
gadott.

Ezek után következett Szende Pál dr.-
nak a kereskedelem mai helyzetéről tartott
terjedelmes, mindvégig vonzó, a hallgatóság
teljes érdeklődését lebilincselő, valóban elve-
zetes előadása. A szónok ismerteti az osz-
tályharc elmélete alapján a mi speciális
viszonyainkat és annak folytán a 90-es évek
közepén már megindult kereskedelemellenes
irányzatot. A nagybirtokos osztály, melylyel
szemben az összlakosság 5 százaléka tarto-
zott 1870-ben a kereskedelmi foglalkozások
körébe, már az 1900-as népszámlálás idején
20 százalékkal találja szemben magát. S a
mikor a liberálisan átvett, fejlett német ke-
reskedelmi és váltótörvény hatása alatt
elégé fejlődésnek indult osztályt hatalmi
pozíciójára veszélyesnek, nyomasztónak kezdi
találni, ime retorziákkal él. Fokozza az
agrárius körök hatalmi kérdésének gőrcsős
fenntartásához való ragaszkodását az idő-
közben számbelileg meggyarapodott felsza-
badított jobbágságnak: a parasztságnak és
az ipari munkásságnak a helyzete; ehhez jár-
ul a magyar mezőgazdaság, a nagybirtok
helyzetének a nem modern gazdálkodás és
az amerikai verseny folytán a 90-es évek-
től kezdve érezhetővé vált nyomasztó hely-
zete.

A nagybirtok számára tehát mindezen
bajok forrásának okává a kereskedelmet tenni
legáltalánosabbnak mutatkozott. Jelszókat hoz-
tak forgalomba a kereskedelem ellen, ame-
lyik a küzdelemben a gyengébb fél volt és
ezekkel a jelszókkal igyekeznek megnyerni
a tömegek rokonszenvét a közös baj: a ke-
reskedelem kapzsisága ellen. Megindul az
irtó hadjárat a fogyasztási szövetkezetek for-
májában a kereskedelem kis existenciája el-
len, amilyek azonban a nagyobbak is su-
lyos károkat okoznak. Megindul az izgatás
a kereskedők adózásának ügyében. Hirdeti a
nagybirtok és a rendelkezésére álló appa-
rátus, hogy a kereskedők adójukat eltitkol-
ják, arról persze bölcse hallgat, hogy a ma-
gyar földbirtok 300 millió kataszteri jöve-
delem után adózik, holott az tényleg a va-
lóságban magának a pénzügyminiszternek a
bemondása szerint legalább tízszer annyira,
300 millió koronára tehető. A merkantilis
pénzügyintézetek adóját kevesli a földbirtok,

azokat adóeltitkolással vádolja, ellenben tör-
vényhozási intézkedéssel biztosítja az agrá-
rius intézetek: a földhitelintézet, a kisbirtok-
kosok, a központi hitelszövetkezet adómen-
tességét. Ugy ezekből, mint a végrehajtási
novella, az adótörvények, a homestead-ter-
vezet és sok más berendezésünk tényleges
példáival illusztrálja mindvégig lebilincselő
előadásában azt, hogy hogyan igyekszik sa-
ját hatalmi helyzetéből folyólag kiaknázni a
nagybirtok az összes többi kereső osztályok
terhére, mintegy azok zsebére javítani a maga
helyzetét. Ez természetesen arra utalja ön-
kéntelenül a többi kereső osztályokat, hogy
hasonló módon erélyesen és osztálytudatosan
szervezkedjenek a hatalom tulkapásai ellen,
a legsajátabb anyagi érdekeik védelmére.
Erre hívja fel itt is a kartársak figyelmét
s lelkes előadását a közgyűlés egyértelmű
tetszésnyilvánítás közt fejezi be.

Falk elnök zárószavában köszönetet
mond az előadónak a nagyszabású fejtege-
tésekért, a maga részéről is kéri a tagtár-
sakat az összetartás, az egymáshoz fűződő
gondolatának ápolására s megköszönve a
megjelentek érdeklődését a közgyűlést be-
zárja.

Udvari élet a magyar fővárosban

Japan hercegi vendégek.

A király szordán Bécsbe utazik.

A király rövid budapesti tartózkodása
egy kis elevenséget hozott a királyi várba.
Az udvari élet egy csöpp sugara is felcsil-
lámlott ez idő alatt. A király vasárnap dél-
után József főherceg és Augustus főherceg-
asszony veydége volt déjeuner-n. A déjeu-
ner-n, amely a főhercegi párnak a királyi
várpalota krisztinavárosi szárnyában lévő
lakosztája éttermében két órakor volt, a kö-
vetkezők vettek részt: ő felsége a király,
József főherceg, Augustus főhercegnő, József
Ferenc és László főhercegek, Aehrenthal
báró közös külügyminiszter, Paar gróf és
Bolfrass báró főhadsegédek, Kerzl dr. udvari
orvos, Spanyol őrnagy szárnysegéd, valamint
a főhercegi pár udvartartásának tagjai:
Szmrecsányi István főudvarmester, D'Orsay
grófnő udvarhölgy, Roskoványi kapitány,
szolgálattevő kamarás és Kratochvíl száza-
dos, nevelő.

Vasárnap délután 1 óra 40 perckor két-
nap tartózkodásra Budapestre érkezett Na-
shimoto japán herceg és Tokohito japán
hercegnő. A hercegi párral Budapestre ér-
kezett Yamanoutshi márki és neje született
Fushimi hercegnő, továbbá báró Uchida
bécsi japán nagykövet és neje, a hercegi
pár kísérete.

A japán vendégek a Hungária-nagy-
szállóban szállottak meg. Tiszteletükre hét-
főn este hét órakor a budai királyi várban
udvari diszebed volt, amelyen harminchatan
vettek részt. A hercegi pár vasárnap délután
megtekintette a fővárost és a Park-klubban
dezsőnézett. A király vasárnap délután meg-
látogatta a Budapestben időző japán hercegi
párt.

A szálloda halljában a királyt a hercegi
pár kíséretéhez tartozó urak várták: Yama-
noutshi márki, Fukuda ezredes és Yosbioka
őrnagy, katonai attasé, Hyakutate fregatta-
kapitány, Okuyama nagykövetségi titkár és
Franz kapitány. A király, akin magyar
tábornoki diszgyenruha volt, fogadta a ja-

Legnagyobb moly kár ellen biztosító Végh Gyula szücsmeister

és megóvó intézet

DEBRECZEN, Piacz-utca 42. Lamprecht-palota

pán urak üdvözlését s fölment a lépcsőn az első emeletre, ahol a japán vendégek lakosztálya előtt *Nashimoto* herceg hódolatteljesen üdvözölte. Ezután a király az első termen át a fogadószalomba ment, ahol *Tokohito* és *Yamamoto* hercegnők fogadták. *Nashimoto* hercegen japán alezredesi egyenruha, *Tokohito* hercegnőn fehér selyem öltözék, *Yamamoto* hercegnőn pedig gazdagon himzett tengerzöld színű selyemruha volt.

Ófelsége örömeinek adott kifejezést, hogy a vendégeket magyar székesfővárosában köszönheti. Karosszéken foglalt helyet a két hercegnő között és vagy tíz percig igen élénken társalgott a herceggel és a hercegnőkkel. A társalgás francia nyelven folyt. A kíséret az első teremben foglalt helyet.

A király körülbelül negyedórai tartózkodás után eltávozott és a hercegi pármegköszönte a nagy kitüntetés és örömeinek adott kifejezést a király pompás színe föltött. A király gróf *Paár* hadsegéddel az udvari fogatba ült és visszahajtatott a királyi várba.

A Kossuth-szoborpályázat zsürije.

A szobrok elhelyezése.

Hány pályázó lesz?

A debreceni Kossuth-szoborbizottság ma délután újra ülést tartott, melyen a beérkező művek elhelyezése és a bíráló bizottság megalakítása felett határozott. A pályázat iránt nagy érdeklődés mutatkozik, előreláthatólag husznál is több pályamű fog beérkezni.

Az ülésen *Kovács József* polgármester elnökölt. Jelen voltak: *Vecsey Imre*, *Bészler László*, *Oláh Károly*, *Szabó Kálmán*, *Jánosi Zoltán*, *Szilágyi Imre*, *Boldizsár Kálmán* dr., *Csóka Samu*, *Csáthy Ferenc*, *Gyürky Sándor*, *Aczél Géza*, *Tüdős János*, *Roncsik Lajos*, *Kardos Albert* dr., ifj. *Schvartz Vilmos*, *Kőrössi Kálmán* dr.

Kovács József polgármester előadta, hogy a pályázat határideje május 15-én lejár s így szükséges, hogy a bizottság a zsüribe négy tagot kiküldjön.

Aczél Géza főmérnök a nagyérdemi csarnok felépítéséről referált. Eddig három pályamű érkezett be. Szükségesnek tartja, hogy a beérkező pályaművek aléptípusa ügyben határozzon a bizottság. Szerinte úgy állítassék fel a talapzat, hogy a bírálat szempontjából a szobor könnyebben áttekinthető legyen. Ugy tudja, hogy az utolsó napon fog mintegy 20 mű beérkezni. Felhatalmazást kér a főmérnök, hogy az aléptípust megcsinálhassa.

Ezután szobrok elhelyezésének sorrendje felől döntött a bizottság.

Kovács József polgármester szerint a beérkezés sorrendjét kell figyelembe venni.

Aczél Géza úgy gondolja, hogy ez a rend nem lesz megfelelő, mert 3-4 mű is jöhet egyszerre s így nem lehet megállapítani, hogy melyik jött előbb. Kéri a bizottságot, hogy az elrendezést bizzák rá.

Kardos Albert szerint az elhelyezés nem fontos dolog, mert a csarnokban van elég hely. Sokkal fontosabb azonban az, hogy mikorára kell a szobroknak beérkezni.

A polgármester felolvassa a pályázat idevonatkozó részét. E szerint május 15-ének déli 12 óráig a pályaműnek Debrecenben kell lenni.

Aczél Géza kijelentette, hogy a gyakorlatban másképp van a határidő meghatározása. A lényeg az, hogy május 15-ének déli 12 óráig fel legyen adva a pályamű.

Kardos Albert dr. hasonló értelemben szól. Ha igazolják, hogy déli 12 óráig vas

utra feladták, úgy a bizottságnak a munkát el kell fogadni.

A bizottság e kérdésben a pályázati feltételekhez alkalmazkodik. Ennek egyik szakasza azt mondja, hogy a beérkezett műveknek a pályázaton való részvétele felett a bíráló bizottság dönt.

Ezután áttért a bizottság arra, hogy a nagyerdőn felépített csarnokban a beérkezett pályaműveket két oldalról paralell helyezze el.

A bíráló bizottságba a pályázati feltételek szerint 4 tagot kell kiküldeni. *Kovács József* polgármester felkérte *Thaly Kálmánt*, hogy vegyen részt a juryben, de *Thaly* betegségére hivatkozva, ezt a tisztséget nem fogadta el. A bizottság a jury tagjaiul megválasztotta: dr. *Bakonyi Samu*, dr. *Kenézy Gyulát*, dr. *Tüdős Jánost* és *Márk Endrét* rendes tagokul, póttagokul *Kardos Albert* drt és *Tóth Istvánt*.

A bíráló bizottság különben a következőkből alakul meg:

Elnöke *Kovács József* polgármester, tagjai *Vecsey Imre* főjegyző, *Magoss György* dr. t. főügyész, *Oláh Károly* tanácsnok és *Aczél Géza* főmérnök. Ezen kívül a képzőművészeti társaság által delegált 2 tag az építő- és mérnökegylet 1 tagja, az építő művészek országos szövetségének 2 tagja.

A bírálat 3 napig fog tartani. Szavazattal a jegyzőn kívül minden tag bír.

Bészler Károly tanácsnok tett jelentést ezután arról, hogy 1902. évben a Kossuth szobor javára népnepélyt rendeztek, ennek tiszta jövedelmét, 218 korona 30 fillért a mai napig kezelte. Az összegről szóló takarékpénztári könyvet becsatolta. A bizottság ezt tudomásul vette s az ülést véget ért.

A D. T. E. és a D. A. A. C. fuziója.

A Debreceni Tornaegyesület közgyűlése.

Az új tisztikar.

Debreczen város régi tornaegyesülete, május hó 9-én tartotta évi rendes közgyűlést. Az évi jelentésből kiemeljük, hogy az elmúlt esztendőben Tornaegyesületünk fényesen megállotta helyét a legerősebb egyesületekkel szemben. Tagjai nyertek 4 bajnokságot, 3 egyleti és 3 egyéni tiszteletdíjat, 20 első, 17 második, 10 harmadik és 3 egyéni díjat.

A közgyűlés kimondotta a D. A. A. C.-al való egyesülését, melynek következtében a D. A. A. C. atlétái már a D. T. színeiben fognak versenyezni az országos versenyeken.

Megállapította a közgyűlés az évre az egyesület költségvetését.

Végül megválasztotta a közgyűlés a tisztviselőket és választmányt.

Az új tisztikar tagjai a következők: Elnökök: *Lestyán Adorján* és *Magoss György* dr. Ügyvezető elnök: *Horvay Róbert* dr. Alnelnökök: *Tüdős János* dr., *Jászi Viktor* dr., *Csóka Sámuel*. I. titkár: *Radó Rezső* dr. II. Titkár: *Boruss Mihály*. Pénztáros: *Kiss Kálmán*. Ellenőr: *Zih Géza*. Háznagy: *Rudolfi Imre*. Jegyzők: *Szabó Gyula*, *Almádi István*. Számvizsgálók: *Kovács Minály* Czei zing Lajos. Ügyész: *Balogh Géza* dr. Mérnökök: *Váradai Géza*, *Bacsó Pál*, *Boros József*. Orvosok: *Czakó Zsigmond* dr., *Derekassy István* dr., *Hajnal Dezső* dr., *Láng Sándor* dr.

Választmányi rendes tagok: *Alt Henrik*, *Burger Izso*, *Csinek Aladár*, dr. *Csűrös Ferenc*, dr. *Darkó Jenő*, *Gaszner Géza*, *Gyürky Sándor*, *Jánosi Zoltán*, dr. *Nagy Kálmán*, *Dózsa István*, *Szabó Béla*, *Király Gyula*, dr. *Szász Adolf*, *Strifler Ferenc*, *Töppeler Ottó*, *Vilmos Béla*. Póttagok: *Balogh István*, *Czobor László*, *Fényes Jenő*, *Fülöp Miklós*, *Gödényi Zoltán*, *Kovács Béla*, ifj. *Móricz Bertalan*, *Vámos Miklós*.

A halotthamvasztás.

Pogány Móric előadása.

A mérnök és építészegylet meghívására *Pogány Móric* budapesti építész szombaton lejött Debreczenbe, hogy egy rendkívül érdekes, lendületes előadásban terjessze a halotthamvasztás propagandáját ebben a szabadgondolkodásu, magyar városban.

Pogány Móric évek hosszú sora óta fáradozik, hogy Magyarország közvéleményét a halotthamvasztás eszméjének megnyerje. Fáradozása nem maradt sikertelen. Művészi törekvéseit a Magyar Mérnök- és Építészegylet aranyéremmel jutalmazta. Propagandája pedig akkor aratta legfényesebb diadalát, mikor *Bárczy István*, Budapest székesfőváros és *Kovács József*, Debreczen polgármestere krematórium létesítését iktatták be polgármesteri működésük programjába.

Stricker felügyelő, építészegyleti alelnök nyitotta meg a gyűlést. Az előadó történeti visszapillantással kezdte. A görögöknél, rómaiaknál általános volt a halotthamvasztás. Palesztinában annak a holttestét égették el, akit különösen meg akartak tisztelni. *Saul* hamvait elégették, de *Jeczanántól* megtagadták ezt a tisztességet. Az ós germánoknál kötelező volt a halottak elégetése. Ugyanerre vallanak az ősmagyar nyelvemlékek. Ugyanezt a szokást látjuk az első keresztényeknél. A római katakombákban találtak hamvvedreket kereszt-jellel. Csak *Nagy Károly* tiltja el a halotthamvasztást halálbüntetés terhe alatt 785-ben Kr. után. A felvilágosodás korában új életre kel a halotthamvasztás eszméje. *Nagy Frigyes* meghagyja, hogy ha elesik a sziléziai háborúban, holttestét római módon égesse el. A 19. század második felében tudósok, nemzetgazdák hirdetik a halotthamvasztás előnyeit. 1871-ben *Siemens* halotthamvasztó rendszere pályadíjat nyer. A kérdés technikailag meg van oldva. A szabad máglyaégetés helyébe lép a krematórium. *Milánóban*, a pápa országában építik fel az első krematóriumot. Krematóriumok épülnek Európa és Amerika minden államában. Kivételt csak Ausztria és Magyarország képeznek, ahol a halotthamvasztás eszméje a közönyt és az előítéleteket még eddig nem tudta leküzdeni.

Hogy a halotthamvasztás egyedüli hygienikus módja a halottak eltakarításának, azt tudhatja az, akinek volt alkalma egy hullát csak félesztendővel az eltemetés után megtekinteni. Ugyanez tisztában lesz azzal is, hogy esztetikailag sem állhat felette a halottak eltemetése a halotthamvasztásnak. A költők dicsőítik a halottegetésben rejlő költői szépséget.

Nem állhatnak meg a jogi ellenvetések sem. Poroszországban 200000, Angliában 1000000 halottra esik egy exhumálás. A mérgezést azonban exhumálással is ritkán lehet bizonyítani. A növényi mérgeket nem tudják a hullámérgektől megkülönböztetni. Ásványi mérgek pedig, ugymint arzén- és foszforvegyületek más uton is kerülhetnek a holttestbe, mint mérgezés útján. A kezelő orvos kihallgatása és a halottkémi szemle pontos teljesítése több támpontot adnak a vizsgálóbíróknak, mint az exhumálás. Az igazságszolgáltatás különben sem lehet ellenséges a halottegetéssel, amikor a holttestnek megégetése végett külföldre való kiszállítását nem tiltja.

Nem állhatnak meg a vallási ellenvetések sem, amikor a legkitünőbb katolikus theológusok, így a magyar *Mihályfy János* is azt írta a *Katolikus Szemlében*, hogy a halotthamvasztás az egyház dogmáival nem ellenkezik.

Nem elvi akadályok állják útját a halotthamvasztásnak, hanem az emberek féltelme az új dologtól.

Félnek valakitől, de ki tudná megmondani, hogy kitől, mitől. Nem az istentől. Isten hatalmának lebecsülése — tisztán emberi, egészségügyi intézményt összefü-

ésbe hozni a vallással. *Krisztusnál akar-
nak keresztényebbek lenni*

Az előadó külföldi krematorimok veti-
tett képeinek bemutatásával fejezte be elő-
adását.

Az előadást nagyszámu, művelt közön-
ség hallgatta végig nagy érdeklődéssel. Ott
láttuk Tóry Emil budapesti egyetemi tanárt,
Magoss György dr. főügyészt, aki az aka-
dályozva levő Kovács József polgármestert
is képviselte, Szentkirályi Tivadart, Aczél
Gézát, Debreczeni Jenőt, orvosokat, tanáro-
kat, a mérnök és építész egyesület tagjait és
nagyszámu előkelő hölgyközönséget.

Fényes Annuska első debütje.

*

Budapest, május 8.

A függöny felgördül és mi csöndes fe-
hér-kék, meleg gyermekszobát látunk. Elöl
balra egy kis rézácycska. Hátról csillogó
diszítésekkel nagy karácsonyfa, mindenütt
dobozok, játékok, csillogó aranyszálak. Ez
a szoba a Jánoska mostani birodalma.
Ez a szoba, minden ami benne van és
mindenki aki benne járkal, Jánoskának
hódol. Ha Jánoska jó. Sürgős-forgás, izga-
tottság. Karácsony este van. Már minden
rendben van. Csak Jánoska nincsen ott-
hon. Mikor a kisasszony megérkezik egye-
dül, akkor az egész család szalad keresni
Jánoskát. Jánoska pedig azalatt a hátulsó
lépcsőn felvezeti Rózsikát, a kis házmes-
ter-leányt és neki adja a télikabátját. A
téliabátot, mikor Jánoska nem látja,
leveszik újra Rózsikáról s a kis Rózsikát
kilköki. Megjön a Jézuska és Jánoska
hálálkodva nézi a sok ajándékot.

De le kell feküdni. Akkor már Já-
noska nincs megelégedve. Álmában az-
után elmegy Bergengóciába, ott király
lesz, Rózsika meg királyné s ők paran-
csolnak a nagyoknak. Hanem mikor este
lesz és Jánoska álmos, akkor most ő akar
lefeküdni és megelégedni a dicsőséget.

Visszakerül az ő kis ágyacskájába s
mivel Rózsika is megkapja a télikabátot,
hát mindennel meg van elégedve.

Ezt a naiv mesét adta elő a Király-
színház tegnap este.

Hogy miért?

Ebben debütált egy kis vidéki leányka:
Fényes Annuska. S tényleg csak azért,
hogy ez a kis leány megjelenhessék Pes-
ten, azért érdemes volt ezt a darabot meg-
írni, úgy kiállítani, ahogy a Király-
színház kiállította, és előadni.

Mert ez a kis lány ma legalább igen
nagy tehetség. Hogy mi lesz később vele,
azt nem tudhatjuk. De ma olyan csoda-
gyerek a színpadon, amilyen itt Magyar-
országon még nem volt.

Érdekes az összehasonlítás. Partnere
Lakos Vilma, egy időben végigjárta egész
Magyarországot, s mindenütt dicsérték,
ünnepelték. Hogy milyen szép, milyen
jó kis hangja van. És most, mikor Já-
noskával együtt énekel, nem is hallani a
hangját.

Már az első felvonásban meglepte a
közönséget a kis primadonna avval a ket-
tőssel, amit Ótvós Gittával énekel. Oly
biztonsággal énekel és oly erőteljesen,
tisztán, hogy nagyon sok primadonnának
dicséretére válnék.

A második felvonás a meseország. És
Jánoska egészen jól beletalálja magát abba

a helyzetbe, hogy most ő szedi ráncba a
nagymamáját és bácsiját.

Még valamivel meglepte ebben a fel-
vonásban a közönséget Fényes Annuska.
Mielőtt egyik keringőbe belekezdene, elő-
ször eljátsza hegedűn. Amikor pedig eléne-
kelte, és következik az a rész, amit a
zeneszerzők a hangjegyekben „tánc” szóval
jelölnek, akkor eltáncolja, de nem csak
amúgy szimplán, hanem *hegedűlis hozzá
magának*. S a tánc nem betanított, merev
mozdulatokból áll, hanem amolyan tempera-
mentumos fedáksáris vigság van benne.
Vékony kis lábain úgy feszül a rózsaszín
trikó, mint valami igazi primadonnán.

A közönség az első jeleneteket teljesen
hidegen fogadta. Martos meglehetősen ócska
szellemességeket hint el itt. De mikor An-
nuska, és a kis Lakos Vilma bejön a szín-
padra, elcsöndesül a színház és úgy hallgat-
ják a kicsi gyermekszáj hangjait, mirtha
világhírű művészek mozognának a szín-
padon.

Fényes Annuska vitte diadalra ezt a
darabot. Az egész közönség szeretett volna
odarahanni a szőke, rövidrevágott haju lány-
kához és összecsókolni mindkét piros, sima
arcocskáját. Hogy a színpad is tele volt a
második felvonás végén virággal, az termé-
szetes.

Beöthy száz előadásra szerződött Fényes
Annuskát. En azt hiszem, Beöthy meg-
fogja ujtani, hosszab'ani és talán drágitani
a szerződést.

Radó István.

Katonatragédia Debreczenben.

Ongyilkos közlegény.

Meghalt, mert félt a büntetéstől.

Debreczenben már jó idő óta szünet-
telnek a katonáöngyilkosságok. A szünet-
tet ma reggel megszakította egy fegyver-
dörrenés, ami egy közlegény életének
kilobbanását jelentette. Az öngyilkos ka-
tona saját könnyelműségének az áldo-
zata. Századától engedély nélkül eltávo-
zott s ezen kihágása miatt reá váro
büntetéstől úgy megijedt, hogy a halálba
menekült.

Az öngyilkost Vadász Albertnek
hívják. Vadász 24 éves fiatalember volt
s a 61. gyalogezred 5. századánál szol-
gált, mint közlegény. Vadász engedély
nélkül még pénteken eltávozott a 1. k-
tanyából s csak másfél napi távollét után
tért vissza a szakaszához. Közben a pa-
rancsnokság járőrrel is kerestette.

Mikor visszatért, jelentkezésre szól-
ították fel. Vadász a várható büntetés-
től úgy megijedt, hogy öngyilkosságra
határozta el magát. Ma hajnalban negyed
hét órakor szolgálati fegyverével agyon-
lőtte magát.

Öngyilkosságáról értesítették Temes-
kubinban lakó hozzátartozóit. Vadászt
Debreczenben fogják eltemetni az izraelita
temetőben.

Színház és Művészet.

Műsor.

Kedden Hivatalnok urak, színmű. C) bérlet.

Szerdán Hivatalnok urak, színmű. A) bérlet

Csütörtörtökön Meztelen nő, színmű. Ujdonság. Ulanoff Dimitri orosz nemzeti táncosok fellépte. B) bérlet.

Pénteken Meztelen nő, színmű. Ulanoff Dimitri orosz nemzeti táncosok fellépte. C) bérlet.

Szombaton Gyermekek, Ulanoff Dimitri orosz táncosok fellépte. Bérczi Ernő bucsu-fellépte.

Vasárnap délután Vájlunk el, vigjáték, Ulanoff Dimitri orosz táncosok fellépte. Zilahy utolsó fellépte.

Vasárnap este Tiszteletes ur keservei, bohózat. Győre Alajos bucsufellépte. Ulanoff Dimitri orosz táncosok fellépte. Utolsó előadás.

Hétfő, Vizsga-előadás.

I. Csók, magánjelenet.

II. Egy kis vihar, vigjáték.

III. Megjött a papa, vigjáték.

IV. Lili, operette.

Solymosi-iskola növendékeinek vizsga-előadása.

Szünet október 1-ig.

Rózsa Lili bucsufellépte.

Virágzáróban, tapsorkán között, forró, magával ragadó, szinte tüntető óvációkban bucsuztatta el vasárnap este a debreceni közönség primadonnáját, Rózsa Lilit. Vajjon látta-e Zilahy Gyula azt az ünneplést, amelyben Rózsa Lilinek része volt, nézte-e azt a közönséget, amelynek nagyszerű óvációjában nem egy „klakk” nyilatkozott meg. Látta-e az arcukon a megilletődést és a szemekbe szökött könnyeket. Mert a közönség így bucsuzott el Rózsa Lilittől: az egész estén át kitartó ünnepléssel és könyezve. Bucsuzkodáskor kevés primadonna kapott még a debreceni közönségtől ilyen drágaköveket: köny-gyémántokat, mint Rózsa Lili.

„Nagymama” került színre. Az utolsó pótszékig megtelt a színház, a színpad pedig el volt borítva virágokkal, koszorúkkal, ajándékokkal. A közönség nagyon emlékezetessé tette Rózsa Lili bucsuját. Belépésekor, jelenései után nyiltszínen ép úgy s akadatlanul ünnepelte, mint felvonás közökben. És Rózsa Lili gyönyörű, finom és feledhetetlen Nagymama volt megint. Lehelletszerűen finom, megvesztegetően kedves, csupa báj, és pompázó grácia. Színarany művész.

Utána rögtön Gerő Idáról kell megemlékezni. Szerafin alakját oly tökéletes művészettel érzéketten meg, hogy nálánál jobb Szerafint képzelni sem lehet. Ismert pompás alakítás volt a partnerén, Gyöngyi Izsóé. Semmivel sem állott mögöttük sikerben Ternyey, ez a sok oldalú kitűnő művészember, aki most is elemében volt. Kedvesen énekel Gyöngyi Jolán is. Jók voltak Salgó Anna, valamint Kemény is. Előadás után a „Párisi Opera” művészei táncoltak. Nagyon kedves volt Bárdos Irma is. (—du.)

Hivatalnok urak.

(Földes Imre 3 felvonásos színműve. Bemutató előadás.)

Rikító kissé ez a cím, mert szemmel láthatólag tendenciózussá akarja tenni a darabot és sokatmondó is, mert a fővárosi ugynevezett „jó középosztálynak” nyomorát, lezüllesztését a hivatalnok-osztályra specializálja, amivel természetesen — és sajnos — nem mond igazat. Mert az a nyomor, melyet Földes megfest, nem az aránylag még „csak valahogy él” hivatalnok-seregnek a nyomora, hanem a budapesti és minden világ-városi telivér, sivár, eleven nyomor; az a megakaszthatatlan lefelé zúllás, amely a vidéken hálistennek még ismeretlen; az a

romboló folyamat, amelynek mélyre ereszkedő, gazdasági gyökerei vannak s amelyet — nem Földes Imre ismert fel legelőször. Földesnek csupán annyi az érdeme, hogy a képet, mellyel előállt, nem nagyolta el (amint az iránydarab-írók tenni szokták); megbocsáthatatlan hibája viszont az, hogy elrajzolta a képét s esetére a sötét színeknek annyi változtatást vette föl, amennyi szín a pesti nyomor igazi arculatán nem is sötétlik. Tulsokat bizakodott a szerző színező erejében s tulsokat appellált hiszékenysé-
günkre. A harmadik felvonás jeleneteit ezért kell — egy kettő kivételével — nemcsak elhibáztatnunk, de hazugoknak is tartanunk.

A belső értékről talán elég is ennyi. Ami a színművészi készségeket illeti, örömmel tapasztaltuk, hogy Földes Imre gyönyörűen bontja a szárnyait, s körülbelül odaért már, hogy erőszékben alig kell fejlődnie. Az expozíciótól kezdve — mely néhazven indul, de egy két frappáns tömegrajzban tökéletessé lesz — egészen az utolsó ütközőpontokig minden jelenetezés, beállítás avatott, mesteri kézre vall. A nyelve pedig, nos a nyelve már mind kevésbbé azé a Földesé, aki Kóczán- s Tejky-díjas könyvdramákat ír, s mindinkább azé a Földesé, ki a *Császár katonái*-nak sikerét legesleginkább a darab plasztikus, művészi megírásának köszönhetette. Azt még külön is ki kell emelnünk, hogy a lipótvárosi zsidógyerekek, a félmagyar Rothnak s a diurnista Hercog-nak s nyelve: mind mind valóságos művészi tarulmány.

A darab ugyyszólván teljes drámai személyzetünket foglalkoztatta. Az élen *Hahnel* s *Ternyei* álltak, akiknek mai szereplését alig lehet kellőleg méltányolni. *Hahnel* Aranka oly tökéletessé volt, aminőnek a szezonban egyszer sem láttuk, s igaz gyönyörűséggel szemléltük tehetségének sokoldalúságát is, mellyel a René sokszínű alakjának minden árnyalatát elevenen hozta élénk. Igaz s megrázóan egyszerű volt a drámai helyeken is; s feljegyezzük azt is, hogy ötötözeit percekig látcsövezték a hölgyek. *Ternyei* minden idét megrázott vívódásai-
val s bensőséges volt minden szava. Nagynagy sikere volt *Gyöngyi* Izsónak is, akit szerető nagyrabecsülésse hallgattunk az este, mert ábrázolásában azt fedeztük fel, amit ennek a társulatnak legtöbb tagja másodrendű dolognak vél: a becsületes, komoly művészi törekvésnek, a jellemhűség s drámai igazság keresésének nyomait. *Gyöngyi* rá is talált rá is lépett e nyomokra, s Roth jával egy odaférközött a szívekhez, hogy utolsó jelenését kétperces nyílt színi taps követte. (Zárjelbe vetjük: becsület *Gyöngyinek*, amért nem jó elő még az ily követelőző hívásra sem s nem csapja ezzel agyon illuziókat.) *Gerő* Ida hidegszívű, elegáns, de kissé túlzottan zsargónos lipótvárosi asszony volt, az utolsó felvonásban azonban ő is művészi ereje teljességében állt előttünk s nagyon, nagyon igaz volt. Sokat tapsolták s *Hahnel*lel együtt virágajándékokkal is kitüntették. Nagyon nőtt ma este a szemünkben *Nádor* Zsiga, akinek karrikaturájánál különbet, művészbibbet el sem tudunk képzelni. Lelkesen beszélt s kifogástalanul játszott *Lugosi* — csak az eleganciája ne volna oly merev! — az apróbb szerepekben pedig elsősorban *Krasznay* és *Báthory*, azután *Bérey*, *Rónai* s *Kallós* ügyeskedtek. *Tallán* Lászlóról kell még külön megemlékeznünk: az ő hivatalnok-alakja is egyik művészi becsü disze volt az összeseknek, melyet ennyi egymást-megértéssel s harmóniával szerepelni talán egyszer sem láttunk még.

A színmű is hosszú küssé, de a rendezésnek is volt része abban, hogy az előadás tizenegy óra után ért véget.

(dr. g.)

Hangverseny a Zenedében. Meglehető nagy s disztinált közönség hallgatta végig a Zenedének vasárnap esti hangversenyét. A felső osztályú növendékek mutatták be tudásuknak valóban kifogástalan szép eredményeit. Az ének, zongora s szavaltati tanfolyam legkiválóbb erőt szerepeltette. *Mandel Irén* három műdalt adott elő szokot-

lanul ügyes előadásbeli készütséggel. *Behizelgő*, kellemes hanganyagának iskolázottságát zajos tapsokkal honorálta a közönség. *Tüdős Ilonka*, egy estlandi népdal szép előnéklésével aratott sikert. *Simorovics Rózsi* monológot adott elő. A természetes bájoság-
val szövetkezett intellectuális, kifogástalan művészi előadást produkált. A zongoraszámok gyöngye *Grieg* világhírű *Peer Gynt* suitejének előadása volt, *Freund Pöske*, *Simonffy Irén*, *Tüdős Kata* és *Mandel Irén* adták elő fegyvelmezett összjátékban. A nehéz ritmusu, *Grieg* minden szépségét előtűró remekmunka stílusos előadása mind a négy előadónak méltán kiérdemelt sikert hozott. Különösen tetszett a III. rész *Anitra* táncának minden bizarrságát kifejező előadása. *Fischer Irén* Raffot játszott kitűnő technikai készütséggel *Killer Margit* *Chován* darabot adott elő. Biztos, szép játéka élénk tetszésre talált. *Bacsó Erzsébet* *Glasonnow* opust játszott figyelemreméltó értelmezéssel. *Konrad Ilonkától* könnved, precíz zongoraiátékot hallottunk. *Alföldi Karola* ügyes *Reinhold*-száma sok tapsot kapott. Befejezésül *Husz Lajos* kitűnő vezetése alatt a *Zenede* férfiak és nők kara énekelt pompás készütséggel népdalokat.

Színésziskolai vizsga. A debreceni színésziskola május 17-ikén este fél 8 órakor mérsékelt helyárrakkal tartja fővizsgálatát a városi színházban. Az előadás a legérdekesebbek egyike, amit valaha hasonló iskola produkált, mert a növendékek olyan feltűnő haladást tettek, hogy egyikük máskor már az első év után is szerződésbe léphetne. A műsor úgy van összeállítva, hogy a szereplők képességeik legjavát adhassák. A próbák sikeréből ítélve, a szereplők — az első vizsgálathoz képest — olyan meglepetést fognak kelteni, hogy némelyikükre rá sem lehet ismerni. A vizsga műsora ez: I. *A Csók* magánjelenet. II. *Egy kis vihar*, vígjáték egy felvonásban. III. *Megjött a papa*, vígjáték, egy felvonásban. IV. *Lili*, operett, három felvonásban.

HIREK

Személyi hír. Frank Liborius, a VII. hadtest parancsnoka csütörtökön Debrecenbe érkezik. A hadtestparancsnok szemlét fog tartani a debreceni katonaság felett.

Közgyűlés előtt. A jog és pénzügyi bizottság május hó 11-ik napján kedden délután 3 órakor a városháza kis tanácsstermben ülést tart, melynek tárgyai a következők: Folytatólagos tárgyalása a Debrecen sz. kir. város téglá és cserépgyár vállalata külön külön kezeléséről szóló szabályrendelet tervezetnek. A debreceni izraelita hitközség kérelme templomépítés céljaira 300 000 darab téglá adományozása iránt. Az iparos ifjúsági önkérző egyesület segély iránti kérvénye. A világitási bizottság előterjesztése az utcai lámpák kicserélése és az előállított gáz minősége tárgyában. Mártonfalva község kérvénye felépítendő iskolájának a guti erdőn elhelyezése és annak a város által leendő felépítése tárgyában. Az Ungvári-féle szőlőskert birtokosainak kérelme kertési szabályzat jóváhagyása tárgyában. (Megjelent a „Város” c. lapban f. hó 1-én) Az első debreceni gőzkoroká gyár kérvénye közgyűlési határozat módosítása iránt. Arad sz. kir. város megkeresése a 13 vértanu kivégzési helyének megvásárlásához pénzsegély adása iránt.

Sánya János Debrecenben. Sánya János máramarosszigeti román esperes neve ismerős Debrecenben. A hazafias érzelmű derék esperes, aki komoly jelölt volt a nagyváradi püspöki méltóságra, minden esztendőben elszokott látogatni Debrecenbe, a magyarság erős várába. *Hauer* Bercinek, a Royal népszerű tulajdonosának és az elhunyt *Sipos Béla* szerkesztőnek szokott a vendége

lenni. Most újra eljött Sánya Debrecenbe, hogy megkoszorúzza elhunyt fiatal barátjának, *Sipos Bélának* a sírját.

Ongyilkosság a fiumei gyorsvonaton. Fiuméből táviratozzák: A szombat este 9 órakor Budapest felől Fiuméba induló gyorsvonaton vasárnap hajnalban öt órakor Fiumében egy fiatal ember holttestére akadtak. Az intelligens külsejű fiatalember mellbe lötte magát a robogó vonaton s mire az öngyilkosságot Fiumében észrevették, már halott volt. Zsebében 9 korona pénzt és egy *Dobay Antal* névre szóló névjegyet találtak.

Debreceni cipészek termelő szövetkezete. A debreceni cipőiparosok körében mozgalom indult volt meg, hogy termelő szövetkezetet alakítsanak, amely nagyobb arányú műhelyi berendezésével lehetővé teszi, hogy a helyi piacon annyira elterjedt külföldi gyártmányú gyári cipőket kiszorítsa, esetleg versenyezzen jó minőségű árukkal. Vasárnap délután volt az alakuló gyűlés, amelyen nagy érdeklődés mutatkozott a cipés szövetkezet megalakítására. Nagy számmal jelentek meg a szakmabeli iparosok, akiknek *Varga Károly* ismertette a szövetkezésben rejlő erőt, annak célját és hasznát. *Dávidházy Kálmán* ipartestületi elnök hasonlóképpen fejtegette, hogy mily nagyfontosságú a lépés, melyre a debreceni cipészek elhatározták magukat. Ezután egyhangúlag elhatározták, hogy a szövetkezetet megalakítják. A további teendőket és az üzemi tervezet kidolgozására 9 tagú bizottságot küldtek ki. Ez a bizottság a következőkből áll: *Ókrós István*, *Koller Ferenc*, *Elek Ferenc*, *Varga Károly*, *Szatmáry Ferenc*, *Cziczó Lajos*, *Varga István*, *Griczmann Gyula* és *Jakab Károly*. A szövetkezet alapítókéül 50 koronás részjegyeket bocsátanak ki, amelyeket csekély heti lefizetéssel fogják a tagok törleszteni. A szövetkezet által készített cikkeket a városban felállított üzletekben árusítják. A 9 tagú bizottság tárgyalásaiba belevonják *Szavay Gyula* kamarai titkár, *Dávidházy Kálmán* ipartestületi elnököt és *Scheibner Gyula* jegyzőt.

Kirabolt pénzeslevél. Fiuméből táviratozzák: A zágrábi postaigazgatóság táviratot intézett a fiumei postahivatalhoz, hogy egy pénzes levélből 19 darab ezer koronás hiányzik, eltűnt. A pénzeslevél tolvaja után erősen nyomoznak.

Új pénzügyi intézet Debrecenben. Vasárnap tartotta meg a Debreceni Agrárbank szövetkezet alakuló közgyűlését. Az új pénzügyi igazgatósága vidéki előkelő pénzügyi vezetők vezérigazgatóiból, helybeli földbirtokosokból, kereskedőkből és iparosokból áll. A Debreceni Agrárbank Debrecen és vidékének hitelgazdaságát kívánja szolgálni s teljesen új üzletágainak bevezetésével utat nyit oly célok megvalósításához, melyek eddig a helyi körülmények miatt elérhetők nem voltak. Működését az új bank július 1-én már meg is kezdi.

Házasságok. A debreceni állami anyakönyvi hivatalban a mai nap folyamán a következők kötötték házasságot: *Hajdu László*—*Rajczy Anna*. *Járai Ödön*—*Bátori Zsófia*, *Sandola Ferenc*—*Nagy Juliánna*, *Bódi István*—*Nagy Agnes*, *Szombati András*—*Sándor Zsófia*, *László Imre*—*Deutsch Szeréna*, *Boldogh István*—*Szilágyi Róza*, *Major József*—*Karmazsin Juliánna*, *Hegedűs Sándor*—*Takács Zsuzsanna*, *Chreskó Ferenc*—*Ujfalusi Mária*, *Mónus András*—*Benszó Gizella*, *dr. Hutiray József*—*Rutter Ilona*.

Állami és megyei alkalmazottak szervezkedése. A debreceni kir. törvényszék egyik tárgyaló termében látogatott közgyűlést tartottak a debreceni állami és vármegyei altisztek és szolgák. Megalakították

az állami és vármegyei altisztek és szolgák országos szövetségének helyi bizottságát. A gyűlésen 133-an vettek részt. Elnökké Kozma Lajost, alelnökké Vécsey Sándort és Kiss Andrást választották meg. Jegyzők lettek Ladányi Zsigmond és Pásztor István, pénztáros Kristóf János. A választmány tagjai: Kelemen Ádám, Krós Mihály, Szőlősi Mihály, Kalmár Lajos, Szilágyi János, Czuczor Ferenc, Majla Sándor, Szentiványi Bálint, Szilágyi Mihály, Kaiser Károly és Szilágyi György. Póttagok: Mersák Gyula, Füzy Mihály, Tamási István, Szabó András, Helmezy István és Sárándi Bálint. A közgyűlés az é. hó 22. és 23. án Budapesten tartandó kongresszusra Kozma Lajost és Kiss Andrást küldte ki.

— **Szenné égett gyermek.** Borzalmas szerencsétlenség történt ma Bősörményben, ahol egy három és fél éves gyermek szülői gondatlanság miatt tüzhálál által pusztult el. A szerencsétlenül járt gyermek Szegedi Mihály lánykaja. Szegedi felesége ma gyermekeit, egy 3 és fél éves leányt és egy 7 hónapos csecsemőt 7 éves fiára bízta, amíg férje után a mezőre ment. A gyermekek egy ideig játszottak a tűz körül. A három éves Margit oly közel ment a lobogó lánghoz, hogy a ruhája tüzet fogott. A fiu ahelyett, hogy segített volna rajta, elszaladt. Mire az anya visszatért, az apróság szenné égett. A rémes esetről jelentést tettek a kir. ügyészségnek, mely a boncolást elrendelte.

— **Közszemlére kitett számadások.** A városi árvaszék 1908. évi gyámpénztári mérlegét, kiskorúak és gondnokoltak követeleseinek főkönyvi kivonatát, a tartalékalap bevételeinek és kiadásainak részletezését, a gyámpénztári napló zárlatát, a gyámpénztári letéti napló és az ellenőrző főnapló zárlatait a város tanácsa 15 napig tartó közszemlére tette ki.

— **Öngyilkos bérkocsis.** Nagyon megunt az életet Simon Sándor Csige kertben lakó bérkocsis, aki tegnap harmadizben követett el öngyilkosságot. Legutóbb öngyilkossági szándékkal a kutba ugrott. Egy másik alkalommal meg az erét akarta felválni. Egyik próbálgatása sem sikerült. Végre tegnap bánatában harmadszor próbálta meg az öngyilkosságot. Kötelelet kerített s a lakásán levő mestergerendák egyikére felakasztotta magát. Ez alkalommal sikerült az öngyilkosság. Mire észrevették, Simon halott volt. A csendőrség bejelentette az öngyilkosságot az ügyészségnek.

— **Díjbirkózások Debreczenben.** Az Uránus színház igazgatósága minden lehető elkövet, csak hogy közönségének minden igényét kielégíthesse. Így legújabbán díjbirkózásra hívta meg a mesterbirkózók legkiválóbbjait s a versenyek kezdetét ma este tüzte ki. Eddig is számos bajnok jelentkezett a birkózásokra, melyek a legélvezetesebb s egyben a legizgalmasabb látványosságok fogják nyújtani. E birkózások ma kezdődnek s a nagyértékű díjakért minden előadásán egy-egy pár fog megmérkőzni. Dacára ennek a nagyszabású látványosságoknak, a helyátrak a rendezek maradnak s az előadások mindig a megszokott új műsorral lesznek megtartva. Eppen ezért ajánljuk az Uránus színház mai s következő előadásait olvasóink szíves figyelmébe.

— **A nap halottai.** A tegnapi nap folyamán a következő haláleseteket jelentették be az állami anyakönyvi hivatalnál: Mester Béla református 5 hónapos, Pásztor Margit református 7 hónapos, Simon Sándor református 24 éves, Kerekes György református 7 éves, Kerekes Lajos református 13 hónapos, Veres Béla református 20 napos, özv. Kosztanovics Józsefné református 78 éves, özv. Hofmann Józsefné református 69 éves, özv. Kecskés Ferencné református 67 éves, Király Józsefné református 56 éves, özv. Nagy Mihályné református 71 éves, Lovas Sándor református 1 hónapos.

— **Arany Bika** udvartartásában lázas munka folyik, hogy az „Arany Bika mulató” vasárnapi megnyitó előadása elé már most

érdeklődéssel néz a közönség. A mulató igazgatósága a helyiséget és a színpadot újjalakította és úgy a nézőtér, mint a színpadot közel 3000 gyertyafényű villanyvilágítással látta el. A megnyitó műsorban oly világhírű attrakciók lépnek fel, melyek eddig Budapesten kívül csak a világ legelső variété színpadjain működtek.

— **Női és férfi ruhát** szépen és gyorsan tisztít és javít a legjutányosabb árban Elek András Egyház-tér 3.

— **Kugler** (Garbeaud) ezukorkák főraktára Körték Gézárd.

— **Piacz-utca** legforgalmasabb helyén irodának vagy garzon lakásnak nagyon alkalmas nagy utcai szoba tágas előszobával kiadó. Cím a kiadóba.

— **Fényképészeti** készülékek és kellek kaphatók legolcsóbb árban Thaisz Árt-hur p.pirkereskedésében.

— **Költőzködőknek** villanyesegő be rendezéseket, javításokat és évi karbantartását, valamint villanycsillárok átzerelését a legjutányosabban eszközözi **Földes Sándor** elektro technikai vállalata, Piacz-u. 26. Nygtrafik udvar. Telefon 210.

— **Katonatisztnak nagyon megfelelő utcai szoba, nagy előszobával a Piacz utcán kiadó cím a kiadóba.**

SPORT.

Lóversenyek Debreczenben. A debreceni lovaregylet május 22-én és 23-án lóversenyt rendez. Nevezési zárnap és árbejelentési határidő: 1909. május 8. é. est 10 óráig. Nevezések **Engesszer József** lovaregyleti titkár ur címére küldendők Debreczenben. Első nap május 22-én szombaton a következő futamok kerülnek eldöntésre: I. Eladók handicapja. II. Debreczen sz. kir. város dija. III. Hortobágyi díj. IV. Nyulasi gátverseny. V. Hadseregi gátverseny. VI. Eladók akadályversenye. Második nap május 23-án vasárnap: I. Nyeretlenek versenye. II. Pallagi handicap. III. Totalisateur-verseny. IV. Hadseregi akadályverseny. V. Nagyerdői akadályverseny. VI. Vigaszverseny. Handicap. VII. Mezei gazdák (földészek) versenye.

Regény-Csarnok.

A bojár leánya.

— Regény. —

(39) Irtá: **Vértési Arnold.**

Neki ugyan nem esik újában e f lu, mert ő Bukarestbe készült, de üdendő pénzért megteszi ezt a kitérést az országútról.

Megalkudtak s Molnár Imre felült a szekérre.

Nem nagyon sokat beszélgettek utközben egymással; csak nagy bajjal értették meg egymást a közvetítő német nyelvén. A fiatal gazdatiszt nem volt valami tökéletes német s nagyon is akadózva beszélt, a zsidó pedig oly átkozott romlott, s oláh szavakkal kevert német nyelvén beszélt, hogy a fiatal embernek nagy munkájába került megérteni.

Az ut egyhangú volt. A nyomos uságos oláh faluk mind egyformának látszottak.

Második nap letértek a Krajovából Bukarestbe vezető országútról. Későn este érkeztek meg egy faluhoz, melyre a zsidó kocsis mondá:

— Ez Mirlesti.

Kilencz. tíz óra közt lehetett az idő sötét volt már egészen, semmi világ nem látszott a paraszt házak ablakaiban, hanem az uri kastély ablakai még világosak voltak. A zsidó megmagyarázta, a szekeren ülő idegennek, hogy itt lakik Fehér Armin.

Az éji homályban nem láthatta jól Molnár Imre az uriak körvonalaait. Megolvasta a kivilágított ablakokat. Ott ablak állt egy sorban.

A zsidó nem ment be kocsiával az udvarra, hanem alázatosan megállt a kapu

előtt. Ott leszállt s gyalog ment be az udvarra. Az idegen utast kocsiján hagyta.

Molnár Imre hallotta aztán, hogy valakivel odabenn oláh nyelv n beszél a zsidó fuvaros. Valami cseléd lehetett, s miután Molnár Imre egy sem értette nyelvüket, nem fordított rájuk semmi figyelmet. Ha értette volna, sem hallott volna sokat belőle, mert az ebek ugatása csaknem egészen elfojtotta.

Annyit azonban mégis észrevett, hogy a két beszélő egyen eltávozott a kaputól és befelé ment a ház felé.

Elmúlt legalább is jó hosszú öt perc, míg a zsidó fuvaros visszatért.

— A negyszázas ur nincs itthon. — mondá; — a cselédek azt gondolták, Ohabára ment, s meghagyta, hogy ha valaki sürgősen keresi, csak küldje oda, mert néhány napig ott fog maradni, nem tudja, mikor tér vissza s talán onnan nem is tér vissza, hanem egyenest Bukarestbe megy.

(Folytatjuk.)

Közgazdaság.

Terménytőzsde.

Schvarcz E. debreczeni bizományos távirati jelentése Budapest. 1909. május 10!

Készlet	10-15-el olcsóbb
1909. októberi buza	11.84—35
1908. májusi buza	13.90—91
1909. áprilisi buza	14.40—41
májusi roza	—
1909. októberi roza	9.37—38
1909. áprilisi roza	9.70—71
októberi zab	7.47—48
1908. májusi zab	8.38—39
1909. áprilisi zab	8.85—86
1900. májusi tengeri	7.63—64
juliusi tengeri	8.84—86

Eladó

egy 4 lóerejű jákarban levő

légszuszimotor

Megt. kinthető Debreczen sz. kir. város könyvnyomdájában.

Villanyvilágítást

lakásokban, üzletekben legjobban anyaggal legjutányosabban rendez be

a Debreczeni első elektrotechnikai gyár és vállalat.

Kossuth-u. 1. Telefon 168.

Legolcsóbb bevásárlási forrás.

Zavatzky Leó

Debreczen, Piacz-utca 18 sz.

Bika szállodával szemben.

Női blouzek és gyermek ruhák

nagy választékban.

Női, férfi és gyermek alsó trico ruhák, harisnyák, keztük, női és gyermek kötények, gallérok, nyakkendők, csipkék szallagok, Női-, férfi, és gyermek fehéreneműek.

Olcsó árak! Művirágok! Pontos kiszolgálás!

Értesítés.

Városi és kerületi üzletemet a mai napon a **Városház alól**

Piac-utca 28. szám alá

helyeztem át.
A n. érdemű közönség szíves pártfogását továbbra is kérem

tisztelettel

Paczelt János.

Kiadtatásához szükséges irágya-anták és növények megrendelhetők.

Selyem és csipke blousok

4 és 6 frt.

Pongyolák mosó remek színekben

4 frt.

HALMÁGYI divatáruházában.

Ei vannak adva

az **Eötvös-utca 25. szám,**
Pacsirta-utca 48. szám,
Mester-utca 39. szám,
Apefity utca 147. számu és a
Vargakert I. jár. 25-b számu házak

Tisztelettel

a **NAGY LAJOS** Hirdetési Nagyvállalata
Csapó-utca 13. szám.

Vigyázz! Kékre festett kirakat. Vigyázz!

Sok pénzt takaríthat meg mindenki aki a tavaszi és nyári csodálatos pongyola blouse kelme, hozzávaló bélés áru, csipke selyem tresse, sujtás és minden más díszekben szükségletét nálunk szerzi be.

! Óriási választékban van raktáron !

- 120 cm. Gyönyörű ruha kelmek 59 kr.-tól
- 120 " " Blouse pongyola 49 " "
- 120 " Remek angol oszt kelme 1.25 " "
- 120 " Lüsterek minden színben 55 " "
- 140 " Cosztím kelme " 150 " "
- 140 " Div. angol lüsterek 2- " "

Blouse, pongyola és ruha selymek.

Massaline 1.10, Taft 1.25, Lusien 78, Pongies 75, Duchesse 75 kr. Remek szép angol ruha vásznak minden színben 66 kr.-tól óriási választék, Zephirek, D lainek, jó mosó kretonokban. Remek Antuka és más színes és fekete ernyőkben. Fegyhazi gyermek harisnyák, elegáns női harisnyák, himzett ajouros és sima flór nagy választékban.

Saját készítésű papianok.
Tömérdek maradék féláron.

Molnár V. J. és Társa fiókja
Kossuth és Batthány-u. sarok a színházzal szemben.

Óriási választék női eső és napernyőkben 98 kr.-tól

645/1909. v. k. szám.

Arverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járásbírósnak V. 844/2.—1909. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Danos Gyula részére lakos-ól 52 kor. 50 fill. tőke, ennek 1908. évi július hó 29 napjától számítandó 5% kamatai és az eddig összesen 36 kor. — fill. perköltség erejéig 1909. évi március hó 11-én bíróság felülfoglalt és 644 koronára becsült butorok-ól álló ingóságok **1909. évi május 19-én délután 4 1/2 órakor** kezdetét veendő és Debreczenben Saliotron u. ca 12. sz. megtartandó nyílt vásos bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron atul is elfognak adatni.

Megjegyeztetik, hogy az árverés mindazon foglaltatók részére, kik már jogerős végrehajtási zálogjogot nyertek, elrendeltetik.

Debreczen, 1909. évi ápril hó 16.

Bódogh Zs. bírói kiküldött

Legbiztosabb szépitőszor a

Fáy-féle Arcz-Crém

hatása csodás!

Szádli, fiatalít! Legkíméletesebb szor szeplo, májleltok, pattanások és az arczbőr tisztá-talanságai ellen. Egy tégely 1 kor. hozzá való „Fáy” szappan 1 korona.

Illatszerek minden illatban

1—2—3 koronás üvegje.

Ugyancsak legnagyobb raktára minden bel és külföldi gyógyszer különlegességeknek pipere cikkeknek és hasonaszri gyógy-szereknek. Kapható a készítő

Grósz Nagy Ferencz

gyógyszerésznél

DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. sz.

„Arany orszárvá” gyógyszeriár.

Telefon sz. 496.

Telefon sz. 496.

KÖZPONTI DROGUERIA

Telefon. DEBRECZEN. Telefon. Piac-utca, Városház épület.

Gazdaságok és gyártelepek részére előírás szerint berendezett **mentőszekrények, kötsze-rek, desinfiálószerek Creolin, Car-bol, mindennemű állatgyógyászati cikkek és műszerek. Sertés és marha tápporok és Fluidok nagy raktára,** ugyazintén nagy választék mindentéle gummiárak-ban, sörvítőokban, valamint főnyaképekéhez szük-séges vegyszerekben.

Dr. Lippe Zsigmond

ügyvédi irodáját

Piac-utca 30. szám alatt

(Ungvári ház), Dréherrel szemben

megnyitotta.

Donogán és Somossy

Debreczen, Kistemplombazár.

Meglepő szép tavaszi újdonságok érkeztek

Női divatkelmekben, — Volle

Delaine selyem szövetez, — ruha vásznakban.

Óriási választék

: napernyőkben. :

Tavaszi idényre

Férfi-, fiu- és gyermek ruhák

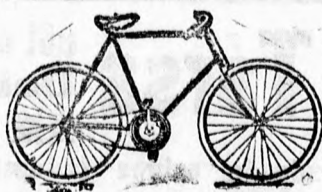
óriási választékban megérkeztek.

Kérjük kirakatainkat megtekintenl.

Grünfeld Adolf és Társa

DEBRECZEN,

Kistemplom mellett, (sarok bolt.)

Kerékpározók

mielőtt **kerékpárt** vagy bármily alkatrészeket szán-dékozik venni, **saját érdekében** keresse fel üzé-gemet, hol olcsón gyári árban szerezheth be mindent. Raktáron tartok elsőrendű

kerékpárokat,

valamint mindennemű alkatrészeket, 20 koronán felüli vásárlásokat és javításo-kat kedvező fizetési feltételek mellett eszközöl. **Varrógép, gramaphon és villamosság cikkek raktára és mindezek javítása**

B. pártfogást kérve, tisztelettel

Geller Henrik, ezelőtt Geller és Németh Debreczen, Hatvan-u. 8.

Legjobb a Békési Róza „Gyorsmosó” háziszappana.

Női czipőket

Telefon 602.

Férfi czipőket

nagy választékban, nagyon olcsón

csak **Glück Ede**

czipő üzletében vehetünk

Kossuth-utca sarkán. A kistemplommal szemben.

Tessék meggyőződni!

Gyermek czipőket

Telefon 602.

Fiu czipőket

A ró hirdetések

Úgyes varrólányaik azonnali belepessel felvételnek Vanzer Sandor Batthyányi-u. 1.

Piliszorozás, gouwerirozás, mindennemű lera kottásoknak készülnek Iklódy Jánosné gouweriro ó intéjében Csapó-u. 63.

Vigyázzon! Uraktól levett ócska ruhákat minden tisztességes árban vesz Rósenberg Béni Badozós-utca 4. szám.

Ha nincs pénze és szüksége van, vászon asztalterítő, szövet és csipke-függő, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók férfi és női felöltők, kész férfi fiu öltönyre vagy tükör, kép és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próba bevásárlást eszközöljön. Tisztaletti Kaiser Salamon.

Egy új szelek-vágó gép és repavágó gép eladó Teleki-utca 16.

CZIGARETTÁZÓK!

100 db. hüvely nikotin mentes:

Kip-kop " 08 Riz " 14
Tiszti " 10 Parafis " 14
Delibáb " 12 Arany " 20
Kulibri, különlegesség 16 k.

Kapható HARMATH'S szivarkahüvely különlegességek főraktárában Debrecen fűvészkert u. 14.

Uri lakás, 4 szoba és hozzávaló mindenféle helyiséggel, modern berendezés, közel a piac hoz azonnal kiadó. Értekezhegni Bath len-utca 12. a tulajdonosnál.

Egy utcán csinosan butorozott szoba előszobával a Piac-utczán kiadó Cím a kiadóba

Merlegképes könyvelő felvétetik. Cím a kiadó hivatalban.

Fürdőre utazó urak közönség figyelmébe Itt a jó a kalom — nincs többé betörés, lakás vagyon biztosítás. Ki hosszabb időre elutazni, az forduljon teljes bizalommal Kramer József magándetectivhez Iskola utca 4. kiadói-erővel mellett nemcsak nyomozásokat, és mindenféle más kényes ügyeket elvállal, hanem a lakások felügyeletét is.

Egy szép hátlló teljes felszereléssel olcsón eladó Hajnal-utca 9. szám alatt.

Emerich Arnold Piac-utca 83. saját termésű fűz Boesky kerti borait hordós számra és palackokban olcsó áron árusítja.

Köser bodega és vendéglő Hunyady-utca 11. szám alatt megvált. Hideg és meleg étel-ek kaphatók. Abonómák elfogadhatnak. Rosner, bodegás.

Kocsisok jó fizetés mellett felvétetnek Teleki utca 100

Csakis Csapó-utca 11 szám alatt található Füstös Jenő saját előnyomda és legolcsóbb női kézimunka üzlete.

Kenyér üzletemet

Hunyady-utca 22-ik szám alól áthelyeztem

Hunyadi-utca 11. sz. alá. **A Hunnia sütőde.**

Házassági engedélyt nyert a m. kir. Honvédelmi Miniszteri umtól Kovacs Lajos 21 éves vasúti alkalmazott.

Az engedélyhez szükséges okmányokat a **NAGY LAJOS Csapó-utca 13. szám alatt levő okmányszerző irodája** szerezte be.

Leghíresebb angol és német gyártmányú **kerékpárok** mindenféle kerékpár-alkatrészek

tulhalmozott raktár miatt 50%-al olcsóbban eredeti gyári árakon kaphatók.

Külön nagy javító műhely

kerékpárok és varrógépek részére.

Legszolidabb kiszolgálás.

GEDŐ ADOLF varrógép, kerékpár és alkatrészek nagyraktára — ezelőtt **Schweitzer Testvérek** Debreczen, Piac-u 56. a vármegyeháza mellett

Kovács Gyula és Társa női és gyermek felöltők divatterme Debreczen, Fötér 55. sz. (Hungária kávéház mellett).

Van szerencsénk a nagyérdemű hölgyközönség szives tudomására hozni, hogy a tavaszi idény újdonságai legszebb választékban divattermünkbe raktáron vannak, melyek megtekintésére b. látogatásukkal szerencséséltetmi méltóztassanak.

A tavaszi idény újdonságai: Sima és angol hosszú palettók. Ottomán selyem kabátok, kimonok, divat gallérok.

Leány és gyermek felöltők.

Costümök és divat aljak minden színben. Szövet, delaine és mosó pongyolák. Jouponok. Csapke tül, selyem és szövet blousok.

Még számos itt fel nem sorolt cikk, melyek nagy választékban raktáron vannak, a legolcsóbb szabott árak mellett szerezhetők be.